

2022:APHC:4719

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

గురువారం (ఫిబ్రవరి 17వ రోజు)

రెండు వేల ఇరవై రెండు

PRSENT/ సమర్పణ

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ కె.శ్రీనివాసరెడ్డి

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెంబరు: 3260 ఆఫ్ 2015

మధ్య:

1. సి.సునీల్ కుమార్ రెడ్డి, తండ్రి రామచంద్రారెడ్డి

వయసు 45 ఏళ్లు, వృత్తి: అడ్వకేట్

డోర్ నెం.పి54/24-11, ఓల్డ్ పోస్టాఫీస్ స్ట్రీట్, రాయచోటి, వైఎస్ఆర్ జిల్లా.

2. రాజనోళ్ల జయచంద్రారెడ్డి, తండ్రి రామిరెడ్డి,

వయసు 75 ఏళ్లు, వృత్తి: అగ్రికల్చర్,

రాజనోళ్లపల్లి, ఓబుళరెడ్డి పల్లి,

తలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, మరియు దాని ప్రతినిధి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ద్వారా మరొకరు,

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు, హైదరాబాద్.

3. కె. రఘునాథరెడ్డి, తండ్రి కె.సహదేవరెడ్డి,

సుమారు 70 సంవత్సరాల వయస్సు, వృత్తి: అడ్వకేట్, నివాసము ఫ్లాట్ నెం.401, వందన

2022:APHC:4719

ఎస్ క్లబ్, ఆర్.కె.నగర్, కడప నగరం, వై.ఎస్.ఆర్.జిల్లా.

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: వీఆర్ రెడ్డి కొవ్వూరి

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ (ఎపీ)

కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా చేసిన: ఉత్తర్వు

2022:APHC:4719

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ కె.శ్రీనివాసరెడ్డి

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.3260 ఆఫ్ 2015

ఆర్డరు:-

వైఎస్సార్ జిల్లా రాయచోటిలోని ఫస్ట్ క్లాస్ జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ పైలుపై సీసీ నెం.496 ఆఫ్ 2014 లో ప్రొసీడింగ్స్ ను రద్దు చేయాలని ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్ దాఖలైంది.

2. ప్రస్తుత క్రిమినల్ పిటిషన్లో పేర్కొన్న వాస్తవాలు ఏమిటంటే, సి.సి.నెం.496 ఆఫ్ 2014 లో 2వ ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారుడు భారతీయ శిక్షాస్ఫూటి, 1860 (ఐపిసి) లోని సెక్షన్ 500 కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి అంటే పరువునష్టం కోసం ఇక్కడ పిటిషనర్లను శిక్షించాలని కోరుతూ ఫిర్యాదు దాఖలు చేశారు, ఇందులో 2వ పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన కౌంటర్లో వారు పరువు నష్టం కలిగించే వ్యాఖ్యలు చేశారు. రాయచోటిలోని సీనియర్ సివిల్ జడ్జి కోర్టు పైలుపై పెండింగ్ లో ఉన్న ఓ.యస్ నెం.413ఆఫ్ 2013లో 2వ ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారుడు 2వ ప్రతివాదిగా పేర్కొనబడ్డారు. అమ్మకపు ఒప్పందాన్ని నిర్దిష్టంగా అమలు చేయాలని కోరుతూ 2వ ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారుడు దావా వేశారు. ఇక్కడ మొదటి పిటిషనర్ ఇక్కడ రెండవ పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది దిగువ కోర్టు ముందు ఉన్నారు.

ఈ వ్యాజ్యంలో రెండో ప్రతివాదిగా ఉన్న రెండో ప్రతివాది తన ఎగ్జామినేషన్ ఇన్ చీఫ్ కు బదులుగా అఫిడవిట్ దాఖలు చేయలేకపోవడంతో సీనియర్ సివిల్ జడ్జి 14.11.2013న ఓ.యస్ నెం.45 ఆఫ్ 2009 లో ఆయన తరపున సాక్ష్యాధారాలను ముగించారు. ఆ తర్వాత రెండో ప్రతివాది ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్న డబ్ల్యూ.పీ నెం.30209 ఆఫ్ 2010 కు సంబంధించి సంబంధిత సమయంలో హైదరాబాద్ లో తనను నిర్బంధించారని పేర్కొంటూ 2013లో అఫిడవిట్ తో సహా

అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. ఫిర్యాదుదారుడు హైదరాబాద్ లోని ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో ప్రాక్టీస్ చేస్తున్న న్యాయవాది అని, 14.11.2013న డబ్ల్యు.పి.నెం.30209 ఆఫ్ 2010 కు సంబంధించి హైదరాబాద్ లోని ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టుకు హాజరయ్యాడని పేర్కొంటూ రెండో పిటిషనర్ ఐ.ఎ.నెం.413 ఆఫ్ 2013 లో కౌంటర్ దాఖలు చేశారు. అతను 14.11.2013 న కోర్టుకు హాజరు కాలేకపోయాడు, ఇది పూర్తిగా అబద్ధం; ఫిర్యాదుదారుడు రిటైర్డ్ లెక్చరర్ మరియు అతను నకిలీ పత్రాలను సృష్టించడం ద్వారా తప్పుడు కేసులు పెట్టడం అలవాటు చేసుకున్నాడు మరియు అతను ఉద్దేశపూర్వకంగా దావాలో విచారణను ఆలస్యం చేస్తున్నాడు. ఈ వాంగ్మూలాలతో విసిగిపోయిన రెండవ ప్రతివాది మేజిస్ట్రేట్ కు ఫైవేట్ ఫిర్యాదు చేయగా, మేజిస్ట్రేట్ దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకొని సెక్షన్ 499 ఐపిసి కింద శిక్షార్హమైన నేరానికి సి.సి.నెం.496 ఆఫ్ 2014 గా నమోదు చేసి పిటిషనర్లకు సమన్లు జారీ చేశారు.

3. ఈ కోర్టు 24.4.2015 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా, వైఎస్ఆర్ జిల్లా రాయచోటిలోని ఫస్ట్ క్లాస్ జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఫైలుపై పిటిషనర్లు/ నిందితులు సి.సి.నెం.496 ఆఫ్ 2014 లో హాజరుతో సహా తదుపరి అన్ని చర్యలపై మధ్యంతర స్టే విధించింది.

4. క్రిమినల్ పిటిషన్ లో 28.08.2015న రెండో ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారుడికి నోటీసులు జారీ చేయబడ్డాయి, కానీ రెండవ ప్రతివాదికి ప్రాతినిధ్యం లేదు.

5. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదనలు విని, మొదటి ప్రతివాది తరపున అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లు నియమించి, రికార్డుల్లో ఉన్న మొత్తం మెటీరియల్ను పరిశీలించారు.

6. రాయచోటిలోని సీనియర్ సివిల్ జడ్జి కోర్టు పైలుపై ఓ.యస్ నెం.45 ఆఫ్ 2009 లో ఐ.ఎ.నెం.413 ఆఫ్ 2013లో దాఖలు చేసిన కౌంటర్ పేర్కొన్న అంశాలు రెండో ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారు అని కోర్టు దృష్టికి తీసుకురావడానికి మాత్రమేనని పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదించారు. కింది కోర్టులో దాఖలైన దావాలో పిటిషనర్ ఏదో ఒక సాకుతో సమయం తీసుకుంటున్నారని, అందువల్ల రెండో ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారుడు హైదరాబాద్ లోని ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో ప్రాక్టీస్ చేస్తున్న న్యాయవాది అని, డబ్ల్యు.పి.నెం.30209 ఆఫ్ 2010 కు సంబంధించి 14.11.2013న ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టుకు హాజరయ్యాడని, అందువల్ల ఆయన హాజరుకాలేకపోయారని కౌంటర్ లో పేర్కొన్నారు. 14.11.2013న దాఖలైన దావా పూర్తిగా అవాస్తవమని, పరువు నష్టం కలిగించేదిగా పరిగణించలేమని, ఇది సెక్షన్ 499 ఐపీసీ పరిధిలోకి రాదని పేర్కొంది. ఐ.ఎ.నెం.413 ఆఫ్ 2013 లోని సీనియర్ సివిల్ జడ్జి కోర్టు ముందు కౌంటర్ లో రెండో ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారుడు సమయం తీసుకుంటున్నారని చేసిన ప్రకటన ప్రచురణ లేదా ప్రచారంలో చాలా తక్కువ పరిధిలోకి రాదని ఆయన వాదించారు. కౌంటర్ అనేది కేవలం కోర్టు ముందు, కోర్టు విచారణ సమయంలో మాత్రమే సమర్పించిన డాక్యుమెంట్ అని, ఐఎ నెం.413 ఆఫ్ 2013 కు మద్దతుగా దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లో చేసిన వ్యాఖ్యలను తిరస్కరిస్తున్నామని, సెక్షన్ 499 ఐపీసీ మినహాయింపు దృష్ట్యా దీనిని పరువు నష్టంగా పరిగణించలేమని వాదించారు.

7. ఐపీసీ సెక్షన్ 499 పరువునష్టం కేసును ఇలా నిర్వచిస్తుంది.

499. పరువునష్టం : ఎవరైనా మాట్లాడినా, చదవాలని అనుకున్న మాటల ద్వారానో, సంకేతాల ద్వారానో, కనిపించే ప్రాతినిధ్యాల ద్వారానో ఎవరైనా హాని తలపెట్టాలని భావించినా, ఆ వ్యక్తి ప్రతిష్ఠకు హాని కలుగుతుందని తెలిసినా, లేదా ఆ వ్యక్తి పరువుకు భంగం వాటిల్లుతుందని తెలిసినా, ప్రచురించినా, ఆ వ్యక్తి పరువుకు భంగం వాటిల్లుతుందని భావించిన సందర్భాల్లో తప్ప, ఆ వ్యక్తిని కించపరుస్తారు.

వివరణ 1-----

వివరణ 2-----

వివరణ 3----

వివరణ 4: ఇతరులను అంచనా వేయడంలో ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో ఆ వ్యక్తి నైతిక లేదా మేధో స్వభావాన్ని తగ్గించడం, లేదా అతని కులం లేదా అతని పిలుపు విషయంలో ఆ వ్యక్తి యొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని తగ్గించడం లేదా ఆ వ్యక్తి యొక్క కీర్తిని తగ్గించడం లేదా ఆ వ్యక్తి శరీరం అసభ్యకరమైన స్థితిలో ఉందని విశ్వసించడం తప్ప, ఆ వ్యక్తి యొక్క ప్రతిష్ఠకు హాని కలిగించదు. లేదా సాధారణంగా అవమానకరంగా భావించే స్థితిలో."

8. పై నిబంధనను పరిగణనలోకి తీసుకొని, ఈ అంశంపై సంబంధిత కేసు చట్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని, డిల్లీ హైకోర్టు 03.07.2018 న సి.ఆర్.ఎం.సి నెం.4514 మరియు 2015 యొక్క సి.ఆర్.ఎం.ఎ.నెం.16078 లో ఈ క్రింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది:

9. పైన పేర్కొన్న నిబంధనను క్షుణ్ణంగా చదవడం ద్వారా ప్రశ్నార్థకమైన వ్యక్తి ప్రతిష్ఠకు భంగం కలిగించే అసభ్యకరమైన ఆరోపణను "తయారు" లేదా "ప్రచురితం" అని ఆరోపించడమే కాకుండా, ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా, పరస్పర సంబంధం కలిగి ఉన్నట్లు చూపించాలి. "ఇతరులను అంచనా వేయడంలో" ఆ వ్యక్తి యొక్క నైతిక లేదా మేధో స్వభావాన్ని తగ్గించింది.

సెక్షన్ 499 ఐపీసీ ద్వారా పరువునష్టం నేరాన్ని నిర్వచించే ప్రధాన క్లాజులోని కీలక పదాలు " పరువునష్టం కలిగించే" స్వభావాన్ని కలిగి ఉన్న "దుష్టువారం" చేయడం లేదా

ప్రచురించడం. ప్రస్తుత చర్చ కోసం, ఈ క్లాజును దానితో జతచేయబడిన వివరణల వెలుగులో చదవాలి, ముఖ్యంగా నాల్గవ వివరణ, ఇది "ఇతరుల అంచనాలో" ప్రతిష్ఠను ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేసే విధంగా రూపొందించబడకపోతే, ప్రభావిత వ్యక్తి యొక్క స్వభావానికి సంబంధించిన ఆరోపణలను క్రిమినల్ నేరం పరిధి నుండి మినహాయించింది.

13. "ప్రచురణలు" అనే పదంపై దృష్టి పెట్టడం అవసరం. "ప్రచురణ" అనే పదాన్ని చాంబర్స్, 20 వ శతాబ్దపు నిఘంటువు ఇలా నిర్వచించింది: "బహిరంగపరచడానికి; బహిరంగతం చేయడానికి; ప్రకటించడానికి; ప్రకటించడానికి; ప్రజలకు పంపడానికి; ఏదైనా వస్తువు, కొత్త పుస్తకాలు, వార్తాపత్రికలు మొదలైన వాటిని చలామణిలోకి తీసుకురావడానికి అమ్మకానికి పెట్టడం."

14. హాల్ప్రీ లాస్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ (మూడవ ముద్రణ) ఇలా వివరిస్తుంది:

"ప్రచురణ అనేది పరువు నష్టం కలిగించే ప్రకటనను ఏదో ఒక శాశ్వత రూపంలోకి తగ్గించిన తరువాత తెలియజేయడం"

16. "ఇతరులను అంచనా వేయడంలో" అనే పదాలను ఉపయోగించే సందర్భంలో, పరువునష్టం నేరానికి సంబంధించి రతన్ లాల్ (2002) భారతీయ శిక్షాస్ఫూటిపై చేసిన వ్యాఖ్యానం సాధారణ వ్యాఖ్యతో ప్రారంభమవుతుంది:

"పరువునష్టం నేరం యొక్క సారాంశం ఏమిటంటే, తన తోటి జీవుల అననుకూల భావాలకు వస్తువుగా తనకు తాను తెలిసిన వ్యక్తి అనుభవించే బాధను వర్ణించడం మరియు అటువంటి అననుకూల భావాలకు గురైన వ్యక్తి బహిరంగతం చేసే అసౌకర్యాలు."

18. క్వీన్ ఎంప్రెస్ వర్సెస్ టాకీ హుస్సేన్, 7ఎ 205 (ఎఫ్పి) లో ప్రీవీ కాన్సిల్ యొక్క ఫుల్ బెంచ్ నిర్ణయం తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని అనుసరించి

- 4 ఎ.డబ్ల్యు.ఎన్ (1884) 340, అలహాబాద్ హైకోర్టు చాలా ప్రారంభ తీర్పులో **ఖిమా నంద్ మరియు ఇతరులు వర్సెస్ ఎంపరర్** లో నివేదించింది., 1936 యస్ సి సి ఆన్ లైన్ ఆల్ 307: 1937 క్రిమినల్ లా జర్నల్ 806 ఈ విధంగా నిర్వహించబడింది:-

పరువునష్టం కలిగించే ప్రకటనను ప్రచురించడం లేదా మూడవ వ్యక్తికి, అంటే పరువునష్టం కలిగించిన వ్యక్తికి కాకుండా వేరే పార్టీకి తెలియజేయకపోతే పరువునష్టం నేరం ఉండదనేది ఏకైక నియమం.

20. చల్లా సుబ్బారాయుడు వర్సెస్ దర్శ రామకృష్ణారావు, 1967 ఎస్సీసీ ఆన్లైన్ ఏపీ 137 : (1968) 2 ఏఎల్టీ 101 కేసులో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ముందు ఇలాంటి ప్రశ్నలు తలెత్తాయి.

13. పబ్లిసిటీ అంటే పదాలను కమ్యూనికేట్ చేయడం లేదా పరువునష్టం కలిగించిన వ్యక్తి కాకుండా కనీసం మరొకరి సమక్షంలో పరువు నష్టం కలిగించే చర్య చేయడం. వాదితో కమ్యూనికేషన్ సరిపోదు ఎందుకంటే పరువునష్టం అనేది ఒకరి ప్రతిష్ఠకు భంగం కలిగిస్తుంది మరియు ఇతరులు మనిషి గురించి ఏమనుకుంటారో, తన గురించి అతని స్వంత అభిప్రాయం కాదు. కాబట్టి పరువు నష్టం కలిగించే చర్య లేదా ప్రకటనను ప్రచురించడం పరువునష్టం రాజ్యాంగానికి అవసరమైన అంశం.

21. ఐపీసీ సెక్షన్ 500 కింద ఇదే తరహా క్రిమినల్ ఫిర్యాదు నేపథ్యంలో కేరళ హైకోర్టు ఈ కేసులో **పి.ఆర్.రామకృష్ణన్ వర్సెస్ సుబ్బమ్మ శాస్త్రిగల్ మరియు ఇతరులు**, 1986 ఎస్సీసీ ఆన్లైన్ కేర్ 309 : ఏఐఆర్ 1988 కేర్ 18 : 1988 క్రిగా నివేదించింది. LJ 124 ఈ క్రింది అభిప్రాయాన్ని తీసుకుంది:".... ఐపీసీ సెక్షన్ 499లో పొందుపరిచిన పరువునష్టం నేరం

యొక్క నిర్వచనాన్ని ఆకర్షించడానికి, "ఎవరైనా దుష్ప్రచారం చేసినా లేదా ప్రచురించినా" అనేవి సెక్షన్ లో ఉపయోగించిన సంబంధిత పదాలు. "తయారు" అనే పదం "ప్రచురణకర్తలు" అనే భావానికి అనుబంధంగా ఉద్దేశించబడింది. ఆ పదాలు "బహిరంగపరచడానికి" సూచిస్తాయి. పరువునష్టం కలిగించిన వ్యక్తికి తన పరువునష్టాన్ని తెలియజేస్తే ప్రచురణ ఉండదనేది తేలిపోయింది.

9. శ్రీమతి డాక్టర్ నాగరత్నం వర్సెస్ ఎం.కాళీరాజన్, 1 (2001 ఎస్.సి.సి ఆన్ లైన్ మద్రాస్ 355 = 2001 క్రిమినల్ లా జర్నల్ 3007) కేసులో మద్రాసు హైకోర్టు ఈ విధంగా తీర్పునిచ్చింది:

68. బిలాల్ అహ్మద్ కాలూ కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పునిచ్చింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం (1997) 3 క్రిమినల్ 130 : (1997 CRI LJ 4091) ఈ క్రింది విధంగా (క్రిమినల్ ఎల్ జె యొక్క పుట 4094 వద్ద): "పదాలు

"ఎవరైనా దుష్ప్రచారం చేయడం లేదా ప్రచురించడం" అనే పదాలను ఒకదానికొకటి అనుబంధంగా అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రచురణ లేకుండా దుష్ప్రచారం చేసిన వ్యక్తి ఆ సెక్షన్ కింద శిక్షార్హుడు కాదు.

69. పి.ఆర్.రామకృష్ణన్ వర్సెస్ సుబ్బమ్మ (ఏఐఆర్ 1988 కేర్ 18 : 1988 క్రి ఎల్జ్ 124). కేరళ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో గౌరవనీయులైన కె.టి.ధామన్, జె. (అప్పుడు ఆయన అలానే ఉన్నారు) అటువంటి ప్రశ్నకు ఈ క్రింది విధంగా సమాధానమిచ్చారు (పేరా 6) :

తదుపరి ప్రశ్న ప్రచురణ గురించి. ప్రచురణ లేదని వాదించారు. ఐపీసీ సెక్షన్ 499లో పొందుపరిచిన పరువునష్టం నేరం యొక్క నిర్వచనాన్ని ఆకర్షించడానికి, "ఎవరైనా దుష్ప్రచారం చేసినా లేదా ప్రచురించినా" అనేవి సెక్షన్ లో ఉపయోగించిన సంబంధిత పదాలు. "తయారు" అనే పదం "ప్రచురణకర్తలు" అనే భావానికి అనుబంధంగా

ఉద్దేశించబడింది. ఆ పదాలు "బహిరంగపరచడానికి" సూచిస్తాయి. పరువునష్టం కలిగించిన వ్యక్తికి తన పరువునష్టాన్ని తెలియజేస్తే ప్రచురణ ఉండదనేది తేలిపోయింది.

70. మిస్ వయొలెట్ వాష్టర్ వర్సెస్ మిస్ మారీస్ ఫ్రూడ్ 70 మ్యాడ్ ఎల్లబ్ల్యూ (క్రి) 4 లో ఈ క్రింది విధంగా నిర్వహించబడింది : సెక్షన్ 499, 1.పి.సి.లో "ప్రచురణ" అనే పదాన్ని దాని వ్యుత్పత్తి అర్థంలో "బహిరంగపరచడానికి" లేదా "సాధారణ ప్రజలకు తెలియజేయడానికి" ఉపయోగిస్తారు. "ప్రచురణ" అంటే ప్రజలకు లేదా ప్రజలకు కమ్యూనికేషన్ ను సూచిస్తుంది కాబట్టి, లిబ్టర్ తన పరువునష్టాన్ని పరువు తీసిన వ్యక్తికి తెలియజేసినట్లయితే అది ప్రచురణ కాదు. అటువంటి కమ్యూనికేషన్లు అవమానకరమైనవి మరియు శిక్షార్హమైనవి కావచ్చు, కానీ ఇది ప్రచురణ కాదు, దీనికి సెక్షన్ 499, ఐపిసి ప్రకారం అతను బాధ్యత వహిస్తాడు.

71. పై నిర్ణయాలు ఈ క్రింది మార్గదర్శకాలను ఇస్తాయి:

(1) ...

(2) "తయారు చేయడం" లేదా "ప్రచురణలు" అనే పదాలు "బహిరంగపరచడానికి" లేదా "సాధారణ ప్రజలకు తెలియజేయడానికి" సూచిస్తాయి.

(3) పరువునష్టం కలిగించిన వ్యక్తికి తన పరువునష్టాన్ని తెలియజేసినట్లయితే, అది ప్రచురణ కాదు.

(4) ఫిర్యాదుదారుని ప్రతిష్ఠకు భంగం కలిగించే పదాలను మూడవ పక్షానికి, అనగా పరువు తీసిన వ్యక్తికి కాకుండా వేరొక వ్యక్తికి తెలియజేసినప్పుడు అతని ప్రతిష్ఠపై దాడి జరుగుతుంది.

(5) ... "

10. క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్స్ ను రద్దు చేసే అధికారాన్ని చాలా పొదుపుగా, సునిశితంగా ఉపయోగించాలని, అది కూడా అరుదైన కేసుల్లోనేనని, ఫిర్యాదులో చేసిన ఆరోపణల విశ్వసనీయత లేదా వాస్తవికత లేదా ఇతరత్రా విషయాలపై కోర్టు విచారణ చేపట్టడం సమంజసం కాదనే వాస్తవాన్ని ఈ కోర్టు గుర్తించింది.

11. హర్యానా రాష్ట్రం వర్సెస్ సి.హెచ్.భజ్జల్ మరయు ఇతరులు (AIR 1992 SC 604) కేసులో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును, ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావించడం సముచితం.

"ఆర్టికల్ 226 కింద అసాధారణ అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి లేదా కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 482 కింద అంతర్లీన అధికారాలను ఉపయోగించడానికి సంబంధించిన వరుస నిర్ణయాలలో 14 వ అధ్యాయం కింద కోడ్ యొక్క వివిధ సంబంధిత నిబంధనలను మరియు ఈ కోర్టు పేర్కొన్న చట్ట సూత్రాలను వివరించిన నేపథ్యంలో, మేము ఈ క్రింది వర్గాల కేసులను ఉదాహరణ ద్వారా ఇస్తున్నాము, దీనిలో అటువంటి అధికారాన్ని ఏ న్యాయస్థాన ప్రక్రియ యొక్క దుర్వినియోగాన్ని నిరోధించడానికి లేదా న్యాయం యొక్క లక్ష్యాలను పొందడానికి ఉపయోగించవచ్చు, అయితే ఖచ్చితమైన, స్పష్టంగా నిర్వచించబడిన మరియు తగినంత మార్గనిర్దేశం చేయబడిన మరియు కఠినమైన మార్గదర్శకాలను లేదా కఠినమైన సూత్రాలను రూపొందించడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు మరియు అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించాల్సిన అనేక రకాల కేసుల యొక్క సమగ్ర జాబితాను ఇస్తాము.

(1) ఫస్ట్ ఇన్స్ట్రక్షన్ రిపోర్టులో లేదా ఫిర్యాదులో చేసిన ఆరోపణలను వారి ముఖ విలువగా తీసుకొని, వాటిని పూర్తిగా ఆమోదించినప్పటికీ, ప్రాథమికంగా ఎటువంటి నేరంగా పరిగణించబడదు లేదా నిందితుడిపై కేసు నమోదు చేయబడదు;

(2) ఎఫ్.ఐ.ఆర్.తో పాటు వచ్చిన మొదటి సమాచార నివేదికలోని ఆరోపణలు మరియు ఇతర సామాగ్రి ఏదైనా కాగ్ని జబుల్ నేరాన్ని బహిర్గతం చేయకపోతే, కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 155 (2) పరిధిలో మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశాల ప్రకారం తప్ప, కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 156 (1) కింద పోలీసు అధికారుల దర్యాప్తును సమర్థిస్తుంది;

(3) ఎఫ్ఐఆర్ లేదా 'ఫిర్యాదు' లో చేసిన రాజీలేని ఆరోపణలు మరియు దానికి మద్దతుగా సేకరించిన సాక్ష్యాలు ఏదైనా నేరం యొక్క కమీషన్ను బహిర్గతం చేయవు మరియు నిందితుడిపై కేసును నమోదు చేస్తాయి;

(4) ఎఫ్ఐఆర్లోని ఆరోపణలు కాగ్ని జబుల్ నేరంగా పరిగణించబడవు, కానీ కాగ్ని జబుల్ నేరంగా మాత్రమే పరిగణించబడతాయి, కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 155 (2) ప్రకారం మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశాలు లేకుండా పోలీసు అధికారి ఎటువంటి దర్యాప్తును అనుమతించదు;

(5) ఎఫ్ఐఆర్ లేదా ఫిర్యాదులో చేసిన ఆరోపణలు చాలా అసంబద్ధమైనవి మరియు సహజంగా అసాధ్యం, దీని ఆధారంగా నిందితులపై చర్యలు తీసుకోవడానికి తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయని వివేకవంతులైన ఏ వ్యక్తి కూడా న్యాయమైన నిర్ధారణకు రాలేడు;

(6) కోడ్ లేదా సంబంధిత చట్టంలోని ఏదైనా నిబంధనలలో (దీని కింద క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్ ఏర్పాటు చేయబడుతుంది) సంస్థకు మరియు ప్రొసీడింగ్స్ కొనసాగించడానికి మరియు/లేదా కోడ్ లేదా సంబంధిత చట్టంలో ఒక నిర్దిష్ట నిబంధన ఉన్న చోట, బాధిత

పక్షం యొక్క ఫిర్యాదుకు సమర్థవంతమైన పరిష్కారాన్ని అందించే స్పష్టమైన చట్టపరమైన అడ్డంకి ఉన్నప్పుడు;

(7) ఒక క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్ ను దురుద్దేశంతో మరియు/లేదా నిందితునిపై ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలనే దురుద్దేశంతో మరియు వ్యక్తిగత మరియు వ్యక్తిగత పగ కారణంగా అతడిని ద్వేషించాలనే ఉద్దేశ్యంతో దురుద్దేశంతో ప్రొసీడింగ్ ను ప్రారంభించడం. "

పై సూత్రం బాగా పరిష్కరించబడినది మరియు చట్టం యొక్క ప్రతిపాదనకు సంబంధించి ఎటువంటి వివాదం ఉండకూడదు. కానీ, అదే నిర్ణయంలో, నిస్సందేహంగా అరుదైన కేసులలో జోక్యం ఉండవచ్చని, అయితే, ఫిర్యాదులో ఎటువంటి నేరాన్ని వెల్లడించనప్పుడు అటువంటి కేసులలో ఒకటి ఉంటుందని అభిప్రాయపడ్డారు.

12. చేతిలో ఉన్న కేసులో, కోర్టు ప్రొసీడింగ్స్ కౌంటర్ దాఖలు చేసినప్పటికీ, అది తన క్లయింట్ తరపున వాదించే న్యాయవాది ద్వారా దాఖలు చేయబడినప్పటికీ, అది ప్రచురణకు ఏ విధంగానూ సమానం కాదు. పైన పేర్కొన్న తీర్పుల దృష్ట్యా, పరువు నష్టం కలిగించే ప్రకటన కేవలం కోర్టులో దాఖలు చేసిన కౌంటర్ లో మాత్రమే చేయబడింది కాని సాధారణ ప్రజలకు అందుబాటులో లేదు కాబట్టి, పరువునష్టం నేరం జరిగిందో లేదో చూడటానికి ఒక ప్రచురణ ఉందని చెప్పలేము. కౌంటర్ లో ఉన్న వాటిని యథాతథంగా తీసుకుంటే ఏ విధంగానూ పరువు నష్టం కలిగించేది కాదు.

13. అంతేకాక, ఫిర్యాదును పరిశీలిస్తే, పరువు నష్టం కలిగించే ప్రకటనను బహిరంగంగా ప్రసారం చేయలేదని లేదా చెప్పలేదని, కానీ కోర్టులో విచారణ సమయంలో మాత్రమే కౌంటర్లో

2022:APHC:4719

వాదించబడిందని స్పష్టమవుతుంది. దావాలో ఉన్న కౌంటర్ పబ్లిక్ డాక్యుమెంట్ అయినప్పటికీ ఇతరులకు కనిపించదు. ఏ న్యాయవాది కూడా ఇతరుల సంక్షిప్త సమాచారాన్ని చూడడు, కౌంటర్ చాలా తక్కువ. ఫిర్యాదులో కూడా ఇతరులు కౌంటర్ చదివిన దాఖలాలు లేకపోవడం గమనార్హం. అందువల్ల ఇది సెక్షన్ 499 ఐపీసీ కింద పరువునష్టం కిందకు రాదు. పిటిషనర్లను కించపరిచే ఉద్దేశం లేనందున కౌంటర్ లో చేసిన ఆరోపణలు పరువు నష్టం కలిగించేవి కావు.

14. ఈ దృష్ట్యా పిటిషనర్లపై రెండో ప్రతివాది దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదులో క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973లోని సెక్షన్ 204 ప్రకారం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదని, ఎందుకంటే పరువు నష్టం కలిగించే అంశాలు ప్రచురితమయ్యాయని ఎలాంటి ఆధారాలు లేవని కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

15. పై కారణాల వల్ల పిటిషనర్లపై విచారణ కొనసాగించడం కోర్టు ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేయడమే అవుతుందని, అందువల్ల పిటిషనర్లపై విచారణను రద్దు చేయాల్సి ఉంటుందన్నారు.

16. దీని ప్రకారం వైఎస్సార్ జిల్లా రాయచోటిలోని ఫస్ట్ క్లాస్ జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ పైలుపై సీసీ నెం.496 ఆఫ్ 2014 లో ప్రొసీడింగ్స్ ను రద్దు చేస్తూ క్రిమినల్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. క్రిమినల్ పిటిషన్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయాలి.

జస్టిస్ కె.శ్రీనివాసరెడ్డి

తేది: 17.02.2022.

నోట్:

2022:APHC:4719

యల్ ఆర్ కాపీ మార్క్ చేయాలి

బి/బ

జీబీఎస్/డీఆర్కె/జీఆర్